

WÓJT GMINY TERESIN

ul. Zielona 20, 96- 515 Teresin

Teresin, dnia 5 maja 2023 roku

GP.670.2.4.2023

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

w Warszawie

ul. Henryka Sienkiewicz 3

00-015 Warszawa

W związku z obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 05.04.2023 roku, znak pisma WOOŚ-II.420.85.2022.MP.162, Wójt Gminy Teresin działając zgodnie z art. 29 w związku z art. 33 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku poz. 1029 ze zmianami) zgłasza następujące uwagi w sprawie przedsięwzięcia pn. Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z urządzeniami i obiektami niezbędnymi do jego funkcjonowania:

1. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej nie jest przedmiotem wniosku zgodnie z klasyfikacją przedsięwzięcia w tomie I raportu rozdz. 3.2.2 Klasyfikacja Przedsięwzięcia. W uzasadnieniu do postanowienia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 05.04.2023 roku, znak pisma WA.RZŚ.4900.1.1.2023.2, znalazł się zapis o wybudowaniu systemu kanalizacji odprowadzającego ścieki z terenu lotniska do oczyszczalni ścieków w Żyrardowie.
2. Brak wariantowania przyjętej lokalizacji (w tomie I rozdz. 5.2.2 Wybór lokalizacji „Baranów” przedstawiono informacje o wyborze najkorzystniejszego wariantu, bez analizy wpływu na ludzi i środowisko pozostałych wariantów (Grodzisk Mazowiecki, Grójec/Tarczyn).
3. Brak wyjaśnienia czy w wyborze lokalizacji lotniska brano pod uwagę ochronę gruntów o wysokiej klasie bonitacji; zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 roku poz. 2409) przeznaczenie na

cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III - wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, z zastrzeżeniem ust. 2a, czyli są to grunty chronione prawnie, ze względu na duże walory środowiskowe oraz znaczenie rolnicze; w obszarze realizacji lotniska (wariant I) zgodnie z rysunkiem III. 2-3 Rozkład powierzchni poszczególnych typów gleb w Podobszarze A znajdują się głównie czarne ziemie o wysokiej klasie bonitacji (np. w obrębie Pawłówek o pow. 176,5814 ha grunty klasy I-III stanowią 78% powierzchni obrębu).

4. Nieprawidłowa informacja dla społeczeństwa o trwającym etapie udziału społeczeństwa w procesie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z urządzeniami i obiektami niezbędnymi do jego funkcjonowania oraz trudności z dostępem do treści raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz treści uzyskanych uzgodnień (brak wersji do wglądu w urzędach gminy właściwych ze względu na zasięg oddziaływania przedmiotowej inwestycji, brak informacji o otrzymanych uzgodnieniach), co niewątpliwie wpływa na postrzeganie planowanej inwestycji przez lokalne społeczności; należy zaznaczyć, że spotkania informacyjne z mieszkańcami miały miejsce w pierwszej połowie 2022 roku, przed sporządzeniem raportu oddziaływania na środowisko w/w przedsięwzięcia, co uniemożliwiło przedstawienie chociażby wstępnej analizy wpływu na środowisko i mieszkańców przedmiotowej inwestycji.
5. Nieprawidłowa analiza konfliktów społecznych w związku z realizacją przedsięwzięcia pn. Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z urządzeniami i obiektami niezbędnymi do jego funkcjonowania (tom IV rodz. 7 Analiza możliwych konfliktów społecznych); przy analizie konfliktów skupiono się jedynie na terenach związanych z wykupem gruntów pod planowaną inwestycję, nie uwzględniono jednak konfliktów społecznych związanych z generowanym przez inwestycje hałasem lub deficytem wody w związku z planowaną budową ujęć wodnych, a tym samym pogorszeniem jakości życia w otoczeniu CPK (problem ten był zgłaszany zarówno przez mieszkańców, władze samorządowe jak i organizacje pozarządowe).
6. Brak wskazania w treści Raportu OOŚ lokalizacji nowego ujęcia wody dla gminy Teresin. W wyniku realizacji inwestycji nastąpi likwidacja ujęcia wody w Maurycovie, z którego zasilana jest gminna sieć wodociągowa w Gminie Teresin. Zgodnie z postanowieniem

Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 5 kwietnia 2023 r. znak WA.RZŚ.4900.1.1.2023.2 likwidację ujęcia wody w Maurycewie należy wykonać niezwłocznie po wcześniejszym wybudowaniu i uruchomieniu nowego ujęcia zaopatrującego mieszkańców Gminy Teresin w wodę. Jednocześnie w ww. postanowieniu przyjmuje się, że nowe ujęcie dla Gminy Teresin będzie zlokalizowane w rejonie tzw. rynny kozłowieckiej.

7. Brak informacji na jakiej podstawie przyjęto wartości w części dotyczącej zapotrzebowania na wodę oraz ilości powstających ścieków (brak bilansów wodno-ściekowych). Pojawiają się bardzo duże rozbieżności pomiędzy przewidywanym całkowitym zapotrzebowaniem na wodę dla Lotniska, gdzie szacuje się zapotrzebowanie na poziomie 2 133 177,4 m³/rok (Tabela VI.14-2) a założonym poborem wody z ujęć wód podziemnych dla Przedsięwzięcia na poziomie 1 701 800 m³/rok. Jednocześnie nie jest wyjaśnione, z jakich źródeł nastąpi pozyskanie/odzyskanie 431 377,4 m³/rok, w tym nie określono wielkości obiegów zamkniętych oraz miejsc pozyskania i wykorzystania tzw. „wody szarej”.
8. Brak informacji czy planowane ujęcia wody w całości zaspokoją zapotrzebowanie na wodę dla planowanej inwestycji (brak analizy), zaś w przypadku braku wystarczających zasobów jaką ilość wody inwestor planuje zakupić od dostawców zewnętrznych, ze wskazaniem właściwego zarządcy oraz rezerwy jaką dany zarządca dysponuje.
9. Przyjęcie błędnych wskaźników do analiz oceny Przedsięwzięcia na wody podziemne; Przedsięwzięcie, którego dotyczy wnioski o decyzję środowiskową położone jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 65. Powierzchnia tego obszaru JCWPd wynosi 3189 km² (www.epsh.pgi.gov.pl). Podstawowym celem w zakresie wód podziemnych wynikającym z realizacji wnioskowanej inwestycji jest m.in. zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych. W Raporcie OOŚ założono, że rzeczywisty pobór wód podziemnych na obszarze JCWPd (całkowity pobór rejestrowany dla JCWPd nr 65 wynosi 44 219 000 m³/rok; zakłada się, że pobór nieopomiarowany jest porównywalny z poborem rejestrowanym, stanowi zatem ok. 40 000 000 m³/rok; dane z 2019 r.) wraz z poborem ujęć dla Przedsięwzięcia (1 701 800 m³/rok) wynosić będzie około 63% dostępnych zasobów (dostępne zasoby dla JCWPd nr 65 wynoszą 142 589 400 m³/rok; dane z 2019 r.). W dalszej części Raportu OOŚ analizowane są wartości odnoszące się tylko do całkowitego poboru rejestrowanego

dla JCWPd nr 65, nie są zaś brane pod uwagę wartości poboru nieopomiarowanego, gdzie wcześniej założono, że stanowić on może równowartość poboru rejestrowanego. W przypadku ujęcia wartości rzeczywistego poziomu poboru wód podziemnych w obszarze JCWPd nr 65 na przykład w Kroku 3 – Ocena wrażliwości receptora – na poziomie stopnia wykorzystania zasobów nie jako 31% ale jako wartość dwukrotnie wyższa, tj. ok. 60 %, stan rezerw zasobów jest na granicy pomiędzy średnim a niskim. Dodatkowo, uszczelnienie ogromnej ilości powierzchni terenu poprzez jej zabudowę i utwardzenie, spowoduje zmniejszenie zasilania wód podziemnych w procesie infiltracji wód opadowych a tym samym ograniczy zasilanie wód podziemnych. Następnie w Tomie IV cz. 3 znów przyjmowane są do obliczeń wartości poboru rzeczywistego wód podziemnych, co przy uwzględnieniu wpływu infiltracji, wskazuje na stopień wykorzystania zasobów na poziomie 63,6% dla JCWPd nr 65 i poziomie 64,2% dla obszaru bilansowego Z18 Bzura. Należy zauważyć, że obszar JCWPd nr 65 zajmuje powierzchnię 3189 km² (318 900 ha), co daje nam obszar prawie 82-krotnie większy niż zakładana powierzchnia lotniska w Fazie 2 w latach 2045-2060, czyli tej najbardziej rozbudowanej, stanowiąca 3900 ha. Zatem nieprawidłowe wydaje się odnoszenie wszystkich wyliczeń związanych z wodami podziemnymi do obszaru stanowiącego JCWPd nr 65 (czy do obszaru bilansowego Z18 Bzura, który z kolei jest aż 202-krotnie większy niż zakładana powierzchnia lotniska w Fazie 2 w latach 2045-2060), gdyż nie odzwierciedla to rzeczywistej sytuacji w miejscu planowanego przedsięwzięcia. Zakładając rozwój terenów sąsiadujących z Przedsięwzięciem, kreśli się na horyzoncie katastrofalny problem z dostępnością wody podziemnej dla celów bytowych, nie wspominając o celach gospodarczych. Ma to odzwierciedlenie również w opinii innych organów. Zgodnie z decyzją Ministra Środowiska z dnia 24 maja 2011 r., znak DGiKGhg-4731-3/6817/23576/11/MJ zasoby dyspozycyjne określone dla rejonu wodnogospodarczego Z-18J Żyrardów (pow. 1550 km² stanowiący część zlewni bilansowej Bzury Z-18) wynoszą 148 260 m³/d (54 114 900 m³/rok). Jednocześnie aktualny maksymalny pobór wody z ujęć wód podziemnych znajdujących się na tym obszarze wynosi ok. 154 917 m³/d (źródło: Postanowienie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 5 kwietnia 2023 r. znak WA.RZŚ.4900.1.1.2023.2). Brak jest zatem rezerwy zasobów dyspozycyjnych możliwych do zagospodarowania.

W Raporcie OOS przeanalizowano, w oparciu o numeryczny model hydrauliczny, wpływ poboru wód na potencjalną zmianę głównego poziomu wodonośnego. Do NMH przyjęto dane na przykładzie wyników pomiarów w stacji hydrogeologicznej PIG w miejscowości Granica, w Gminie Kampinos, znajdującej się na obszarze JCWPd nr 64 (głębokość otworu 243 m; źródło: epsh.pgi.gov.pl). Przyjęcie do modelowania hydraulicznego pomiarów z obszaru JCWPd innego niż analizowany JCWPd nr 65 wydaje się być nieprawidłowe.

10. Niezbędne jest wyznaczenie większej ilości otworów pomiarowych monitorujących stan poziomów wód podziemnych. Dla wnioskowanego Przedsięwzięcia planuje się monitoring w oparciu o 5 otworów, przy czym na tym etapie nie zostały one dokładnie wytypowane. Zatem istnieje realna możliwość, iż teren Gminy Teresin zostanie pozbawiony monitoringu poziomu i jakości wód podziemnych (Tom V).
11. Brak rzetelnych badań (odwierty hydrogeologiczne) potwierdzających lokalizację ujęć wód podziemnych. Z treści Raportu OOS wynika, że potencjalne obszary pod lokalizację ujęć wód podziemnych wytypowano na podstawie analizy materiałów archiwalnych i rozpoznania geofizycznego (Tom IV cz. 1 str. 320). Wyznaczenie lokalizacji nowych ujęć wód podziemnych powinno być poprzedzone wykonaniem szczegółowych badań hydrogeologicznych takich jak m.in. otwory wiertnicze czy próbne pompowania. W tym celu należało odłożyć złożenie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu otrzymania decyzji o zezwoleniu na udostępnienie nieruchomości na cele badań (w dniu 10 marca 2023 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o zezwoleniu na udostępnienie nieruchomości na rzecz inwestora – Centralnego Portu Komunikacyjnego dla inwestycji polegającej na budowie Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z urządzeniami i obiektami niezbędnymi do jego funkcjonowania) i przystąpić do badań hydrogeologicznych. Presja czasu nie może być usprawiedliwieniem dla braku rzetelnych badań. W Raporcie OOS nie wskazano zakładanych wydajności poszczególnych studni ujęć wód podziemnych planowanych na potrzeby Przedsięwzięcia (prawdopodobnie z uwagi na brak odpowiednich ww. badań hydrogeologicznych). Zatem nie jest możliwe prawidłowe oszacowanie wpływu planowanego poboru wód podziemnych na obecnie korzystających z tych wód (z tej samej warstwy wodonośnej)

12. Brak informacji, w raporcie w części dotyczącej działań minimalizujących, w jaki sposób inwestor planuje ograniczyć emisje szkodliwych substancji do powietrza na etapie budowy na terenie sąsiadującym z korytarzem 08 (część od drogi krajowej nr 92 oraz od bocznicy kolejowej w kierunku południowym – ul. Trakt św. Jana Pawła II); tereny sąsiadujące zabudowane są budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi oraz wielorodzinnymi (emisja związków chemicznych oraz pyłów zawieszonych).
13. Brak wyjaśnień w jaki sposób przyjęto liczbę pojazdów na północnej obwodnicy lotniska, która stanowi dojazd do lotniska od drogi krajowej nr 92 oraz 50.
14. W tomie II w części dotyczącej zagospodarowania wód opadowych i roztopowych oraz wody z drenażu brak danych jakie wody oraz ilości będą odprowadzane w poszczególnych pięciu strefach oraz brak informacji o wpływie zrzutu wód na położoną poniżej punktów zrzutu oczyszczalnię ścieków w Skotnikach (w przyjętej analizie brak czytelnej informacji, czy wartości wskazane na rysunku II. 6-2 Strefy zbierania wód opadowych wraz ze zbiornikami retencyjnymi dotyczą jedynie terenu lotniska czy również okolicznych dróg i węzła kolejowego).
15. Kwalifikacja akustyczna jaka została zobrazowana na załącznikach mapowych (m.in. Załącznik Nr IV.14 do 31 w TOMIE IV) jest niezgodna z oceną do jakiego rodzaju terenów, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j.: Dz. U. z 2014 r., poz. 112), zaliczono tereny wskazanych działek ewid. – pismo Wójta Gminy Teresin z dnia 02.09.2022 r. znak GP.670.10.16.2022. Zgodnie z art. 115 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 z późn. zm.), w razie braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oceny, czy teren należy do rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1, właściwe organy dokonują na podstawie faktycznego zagospodarowania i wykorzystywania tego i sąsiednich terenów. Jednocześnie Ministerstwo Klimatu i Środowiska pismem znak DIŚ-V.021.1.2022.AW z dnia 14.01.2022 r. skierowanym do Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi wskazało, iż „organem właściwym w zakresie art. 115 ustawy Prawo ochrony środowiska jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta.”. W świetle obowiązujących przepisów, dla terenów nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, to nie Inwestor tylko organ właściwy dokonuje

kwalifikacji, który teren podlega ochronie akustycznej, a który nie i w jakiej części. Ponadto, z uwagi na fakt, iż w TOMIE IV, Załącznik IV.07, 74_UG Teresin nie zostało zamieszczone pismo Wójta Gminy Teresin z dnia 02.09.2022 r. znak GP.670.10.16.2022 w sprawie oceny akustycznej terenów, pomimo że pismo to zostało skutecznie doręczone zarówno do Centralnego Portu Komunikacyjnego w dniu 07.09.2022 r. oraz do podmiotu INVESTEKO Sp. z o. o., można domniemywać, iż Inwestor nie dopełnił obowiązku w zakresie prawidłowej oceny akustycznej terenów o której mowa w art. 115 ustawy Prawo ochrony środowiska.

16. Nie jest jasne na jakiej podstawie Inwestor wyznaczył akurat taki, a nie inny obszar podlegający ochronie akustycznej – tj. obszar objęty ochroną wokół obiektów budowlanych, w różnej odległości od ścian tych budynków lub granic działki dla tożsamej kategorii terenu. Przykładowo, poniżej wskazano wycinek z Arkusza 104/313 stanowiącego Załącznik Nr IV.29 w Tomie IV, gdzie ten samo rodzaj klasyfikacji akustycznej jest wyznaczony w różny sposób pomimo takiego samego faktycznego ich wykorzystania dwóch różnych działek ewid. położonych obok siebie.

zaklasyfikowany teren całej działki

zaklasyfikowany teren części działki

Kierując się dobrem Mieszkańców Gminy Teresin, z uwagi na bardzo obszerny materiał Raportu OOS dla wnioskowanego Przedsięwzięcia, wnoszę o przedłużenie terminu do składania uwag i wniosków w trybie art. 79 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku poz. 1029 ze zmianami) co najmniej o 30 dni kalendarzowych.

Z poważaniem,